

Al. 5. Eesti-Ma Rahwa

Kalender,

ehf

Läht-Ramat

1784

Uasta peäle, pärrast meie

Isanda Jeesuse Kristusse

Sündinist.

Tallinnas,

Trükkitud Lindworse Kirjadega.

Parrast sedda kallist Jhesusse Kristusse
sündimist, on tämmawo se 1784. aasta.

Parrast ma- ilma lomist 5733
Parrast Lutterusse õige Usso ülles-
wõtmist 267

Parrast wanna katko 127
Parrast sedda kui wäggi Pranburgi
laks 105

Parrast sedda kui Toompä pölland 100

Parrast sedda sure nälja hakkatust 89

Parrast teist katko 74

Parrast meie armolisfema Keisri ja
Sure Prana K A I S A R I
sündimist 55

Parrast sedda kui ta hakkand wallit-
fema 22

Pühha Pāwa märk G. B.

Joulo- ja Wastla pāwa wahhel, on
7 Nāddalat ja 1 Pāwa.

Mārkide selletaminne.

● Noor ku.

☾ Essimenne werendel.

● Täis ku.

☾ Wiimne werendel.

☼ Hea aadrit lasta.

☼ Hea kuppō lasta.

☼ Hea arstimisse rohto wōtta.

☼ Hea külwada ning istutada.

☼ Hea lapsi wōdrutada.

✕ Sedda, mis pitkalliste peab kaswama.

→ Hea puid raiuda hone tarwis.

└ Ahjo tarwis.

p. parrast.

p. l. parrast lounat.

e. l. enne lounat.

P. Pühha.

ANNUARIUS. Neäri = Ku.

Kristusse Umbereikam: Luf. 2, v. 21.		
1 Esmasp.	Neäri-Pääm	Mita Jesus.
2 Teisipääm	Aibel	Tuiskasid.
3 Keßnåddal	Eet	ja
4 Neljapääm	Enof	(6, 35. e.l.)
5 Rede	Merusalem	pehmed
6 Laupääm	2 Kunn. P.	Ilmad.

Jesus 12 Aastat wanna, Luc. 2, 41.		
7 Pühhap.	1 P. pärr. 3. R. P.	
8 Esmasp.	Erast	Lummiz
9 Teisipääm	Peatus	saddo:
10 Keßnåddal	Paawli P.	selle
11 Neljapääm	Emraim	II, 49. e.l.
12 Rede	Nein	jár
13 Laupääm	Hilarius	rele

Pulmad Kana Liinas, Joann. 2, 1.		
14 Pühhap.	2 P. pärr. 3. R. P.	
15 Esmasp.	Tirik	selged
16 Teisipääm	Risbregt	ning
17 Keßnåddal	3 Kunn. P.	8 wägga

Sel Kuul on 31 Päwa.

18 Neljapääm	Alfel	D 7, 51. e.l.
19 Rede	Sara	kange
20 Laupääm	Waab. Seb.	ful
Pealikkust Kapernauma Liinas, Matt. 8, v. 1.		
21 Pühhapääm	3 P. pärr. 3. R. P.	
22 Esmaspääm	Winsent	mad
23 Teisipääm	Potta	Päwad.
24 Keßnåddal	Timoteus	Kana
25 Neljapääm	Paawli Umb.	ge
26 Rede	Nolikarpus	II, 20. e.l.
27 Laupääm	Krisostomus	fulm.

Wina: Mäest. Matt. 20, 1.		
28 Pühhapääm	9 P. e. Kr. üll P. Karel	
29 Esmaspääm	Samuel	†
30 Teisipääm	Udelgund	
31 Keßnåddal	Ann	

12 nel selle fu päwal, touseb päike kello 9. ning ühhe pole tundi, lähhab alla, kello 3. ning ühhe pole tundi. Pääm on pitt 7. tundi, ja 17. tundi.

SEBRUARIUS. Kiiunla: Ku.

1 Neljapääm	Pireit	Wägga
2 Kede	Kiiunla P.	külma
3 Laupääm	Hanna	C 7, 20. c.l.

Külwi: Mehest, Luk. 8, 4.

4 Pühapääm	8 P. c. Kr. Akest. P.	Pawä-
5 Esmaspääm	Agata	de
6 Teisipääm	Eio	de
7 Restnädal	Nikart	✠. järrel
8 Neljapääm	Kasperdina	af
9 Kede	Salomon	☉ 10, 26 p.l.
10 Laupääm	Kolastika	fa

Pimme Tee: äres, Luc. 18, 31.

11 Pühapääm	Paast. P.	wad
12 Esmaspääm	Eulalia	pehmed
13 Teisipääm	Wastl. P.	Ilmad
14 Restnädal	Kuuta P.	lum:
15 Neljapääm	Baustina	mi-
16 Kede	Juliana	8
17 Laupääm	Alexander	☉ 10, 45. p.l.

Sel Kuul on tännawo 29 Päwa.

Kristusse Riisatamisest, Matt. 4, 1.

18 Pühapääm	P. Paastus	saoga
19 Esmasp.	Simon Ap.	tulla.
20 Teisipääm	Eigarius	Selge
21 Restnädal	Jesaias	→
22 Neljapääm	Petri P.	taem
23 Kede	Serenus	wah-
24 Laupääm	Maddise P.	hel

Kananea: Paesest, Matt. 15, 12.

25 Pühapääm	P. Paastus	5, 36. c.l.
26 Esmaspääm	Wiktorius	weel
27 Teisip.	Nestor	✠ kau-
28 Restnädal	Leander	nis
29 Neljapääm	Justus	✠. külma.

16 nel selle ku päwal touseb päike, kello 7. lähhäb
alla, kello 5. pääm on 10, 6 agga 14. tundi pirk.

MARTIUS.

Vaasto: Ku.

1 Rede	Albinus	Tuul-
2 Laupääd	Medea	sed

Est kes Kurratist waemat, Luk. 11, 14.

3 Pühapääd	3 P. Vaastus C 4, 42. P. 6	
4 Esmaspääd	Adrian	tuiskefed
5 Teisipääd	Janus	•
6 Keßnädal	Kotwrid	wahhel
7 Neljapääd	Perpetua	kulmad
8 Rede	Ciprian	+
9 Laupääd	Wõõri Pääd	wahhel

5000 Mehhe sõdmissest, Joann. 6, 1.

10 Pühapääd	4 P. Vaastus 9, 14. e. l.	
11 Esmaspääd	Konstantin	•
12 Teisipääd	Krefor	pehmed
13 Keßnädal	Ernestus	Ilmad.
14 Neljapääd	Safarias	✱ Päwa
15 Rede	Longinus	ajal
16 Laupääd	Kert	fulla

Sel Kuul on 31 Päwa.

Jesus kinnidega wiisatub, Joann. 8, 46.

17 Pühapääd	5 P. Vaast.	7, 24. e. l.
18 Esmaspääd	Willemina	• õhto-
19 Teisipääd	Kabriel	+ pole
20 Keßnädal	Matrona	kulm
21 Neljapääd	Pent	selged
22 Rede	Nawael	pawad
23 Laupääd	Tiits	muist

Kristusse sisse sõdmissest, Matt. 21, 1.

24 Pühapääd	6 P. Vaast.	kulmad.
25 Esmaspääd	P. Mar. P.	• 9, 8. p. l.
26 Teisipääd	Emanuel	✱
27 Keßnädal	Kustaw	✱ Wahhel
28 Neljapääd	Suur Neljas	lummi-
29 Rede	Suur Rede	wahhel
30 Laupääd	Udonias	wihmas

Kristusse illestoussissest, Mark. 16, 1.

31 Pühapääd	1 Pühä	saddo.
-------------	---------------	--------

1onel selle ku päwal touseb päike kello 6. lõhhab
alla kello 6. pääd on 12. ja õ 12. tundi pitk.

WPNZES. Jürri = eht Mahla = Ku.

1 Esmaspäaw	Teine Pühh Karjal P. C	
2 Teisipäaw	Kolmas Püh. 11, 33 p. l.	
3 Keßnâddal	Werdinand	✠ Selge
4 Neljapäaw	Umbros	taew
5 Rede	Maksim	tuulsed
6 Laupäaw	Kõlestin	ja külmat

Rinnipandud ulfist, Joann. 20, 19.

7 Pühhapäaw	1 P. pr. ü. P.	8, 16. p. l.
8 Esmaspäaw	Liborius	Päwad
9 Teisipäaw	Bogislaus	✠ Wabhel
10 Keßnâddal	Leo	peäwa-
11 Neljapäaw	Julius	paiste
12 Rede	Etsekiel	wah-
13 Laupäaw	Kermasius	✠ hel

Heast Karjatsfest, Joann. 10, 11.

14 Pühhap.	2 P. p. ü. P. Rünni P.	
15 Esmaspäaw	Karin	uddu-
16 Teisipäaw	Rudolw	D 2, 28. p. l.
17 Keßnâddal	Teodorus	✠ ne

Sel Kuul on 30 Päwa.

18 Neljapäaw	Walerius	niüd
19 Rede	Hans	alka-
20 Laupäaw	Adolarius	wad

Ürrikesse aia pärrast, Joann. 16, 16.

21 Pühhapäaw	3 P. pärr. ü. P.	
22 Esmasp.	Kajus	✠ sojewad
23 Teisipäaw	Jürri Päaw	Päwad
24 Keßnâddal	Albert	✠ 9, 18. e. l.
25 Neljapäaw	Enno P. Markusse P.	
26 Rede	Etsekiel	✠
27 Laupäaw	Rudolw	✠

Kristusse ärraminnemisfest, Joann. 16, 5.

28 Pühhapäaw	4 P. pärr. ü. P.	
29 Esmaspäaw	Witalis	✠ tul-
30 Teisipäaw	Reinmund	la.

12 nel selle ku päwal touseb päilik, pole tundi pär-
rast kello 4 ning lähhab alla, pool tundi pärrast kel-
lo 7. Päaw on pikk 15. ja 9. tundi.

MÄZUS. Mäio - ehk Peht - Ku.

1 Kestnāddal	Wolbri Pääw	C 8, 4. e. l.
2 Neljapäääw	Eule + Pääw	Heit-
3 Rede	+ Leidminne	likku
4 Laupääw	Kottard	✱ Pawāde

Sigest pallumisest, Joann. 16, 23.

5 Pühhapääw	5 P. p. Krist. Ülest. P.	
6 Esmaspääw	Domisilla	järrel
7 Teisipääw	Tanislauß	woif-
8 Kestnāddal	Tesiderius	● 7, 49. e. l.
9 Neljapäääw	Suur + Pääw	sid
10 Rede	Parnabas	willud
11 Laupääw	Wiktor	udduz

Mõnustajast, Joann. 15, 26.

12 Pühhapääw	6 P. p. Krist. Ülest. P.	
13 Esmaspääw	Liberatus	✱ sed
14 Teisipääw	Sabina	ja wah-
15 Kestnāddal	Eohwi	✱ hel
16 Neljapäääw	Peregrinus	D 8, 33. e. l.
17 Rede	Prodocus	tuul-
18 Laupääw	Erik	sed.

Sel Kuul - on 31 Päwa.

Pühhap Waimust, Joann. 14, 23.

19 Pühhap.	4 Pühhi	31-
20 Esmasp.	Eme Pühha	mad
21 Teisipääw	Kolmas P.	tulla.
22 Kestnāddal	Emil'a	✱ Wil-
23 Neljapäääw	Eduard	● 6, 25. e. l.
24 Rede	Pendiks	lo
25 Laupääw	Urwan	tuul

Jesus ja Nikodemus, Joann. 3, 1.

26 Pühhap.	2 aino Zumm. P.	
27 Esmasp.	Peet	sojemad
28 Teisipääw	Willem	✱ Pawad,
29 Kestnāddal	Mart	wih-
30 Neljapäääw	Petronella	C 10, 29. e. l.
31 Rede	Wikand	✱ maga.

Smal selle ku päwal touseb päike pole tundi pärrast kello 3. ning lähhab alla, pole tundi pärrast kello 8, pääw on pitk 17. d, agga 7. tundi.

1 Laupääw	Kotskal	Mürrista
-----------	---------	----------

Riklast Mehhest, Luk. 16, 19.

2 Pühapäääw	1 P. p. 3. aino J. P.	
3 Esmaspääw	Rasmus	✠ minne
4 Teisipääw	Liso	rahhega
5 Keßnääddal	Poniwasiuſ	woiſs
6 Neljapääw	Artemius	☉ 8, 27. p. l.
7 Rede	Lukretſia	☿ paljo
8 Laupääw	Medardus	fab =

Sureſt Öhto: ſöma: aiaſt, Luk. 14, 16.

9 Pühapäääw	2 P. p. 3. a. J. P.	
10 Esmaspääw	Vittein Pääw	jo
11 Teisipääw	Blawius	tegge =
12 Keßnääddal	Vasilides	ma.
13 Neljapääw	Sobias	Selle
14 Rede	Parnabas	järrel
15 Laupääw	Witus	☉ 0, 34. e. l.

Kaddunut Lambaſt, Luk. 15, 1.

16 Pühapäääw | **3 P. p. 3. a. J. P.**

17 Esmaspääw	Kreet	✠
18 Teisipääw	Nikander	willud
19 Keßnääddal	Kerwasius	tuul =
20 Neljapääw	Ulgarus	ſed
21 Rede	Nahel	Ilmad.
22 Laupääw	Ulkasiuſ	☉ 2, 7. e. l.

Olge armoliſſed, Luk. 6, 36.

23 Pühapäääw	4 P. p. 3. a. J. P.	
24 Esmaspääw	Jani Pääw	Selge
25 Teisipääw	Kristiana	☿ taew
26 Keßnääddal	Jeremias	☿ ſoga
27 Neljapääw	Ladislauſ	ilma =
28 Rede	Jofua	☿ 5, 2. p. l.
29 Laupääw	Petr. Paawol.	diga.

Robkeſt Kalla ſagist, Luk. 5, 1.

30 Pühapäääw | **5 P. p. 3. a. J. P.** ✠
 ionel ſelle Ku Päwal touſeb päike 3. werendel
 pärraſt kello 2. ning lähhäb alla, ükſ werendel pärraſt
 kello 9. Pääw on pitk 18 ning ükſ pool tundi.
 Ö on 5 ning ükſ pool tundi.

JULIUS.

Heina = Ru.

1 Esmasp.	Leobald	Kanged
2 Teisipáam	Heina Mar	mürriß
3 Restnáddal	Kornelius	tamiß
4 Meljapáam	Ulrik	sed
5 Kede	Anselm	•
6 Laupáam	Hektor	• 10 37. e l.

Wariseride Dignsfeß, Matt. 5, 20.

7 Pühhap.	6 P. p. 3. a. J. P.	
8 Esmasp.	Demetrius	mitte
9 Teisipáam	Kilian	+ ilma
10 Restnáddal	Israel	kahjota
11 Meljapáam	Eleanora	on
12 Kede	Hindrik	selle
13 Laupáam	Marrette P.	ku sees

4000 Mehhe södmisfeß, Mark. 8, 1.

14 Pühhap.	7 P. p. 3. a. J. P.	2,
15 Esmasp.	Apost. Jagg	(3. p. l.
16 Teisipáam	August	karta.
17 Restnáddal	Aleksius	Elged
18 Meljapáam	Rosina	ja

Eel Ruul on 31 Päwa.

19 Kede	Rumina	Wägga
20 Laupáam	Elias	sejad

Walle prohwei deß, Matt. 2, 15.

21 Pühhap.	8 P. p. 3. a. J. P.	9, 12, e l
22 Esmaspáam	Apollina	
23 Teisipáam	Karolina	Pámad
24 Restnáddal	Kusti	kaunis
25 Meljapáam	Sakobi P.	ilm
26 Kede	Anno	• uduß
27 Laupáam	Marta	• sed

Ulleföhtfeß Maja, Piddajast, Luk. 16, 1.

28 Pühhapáam	9 P. p. 3. a. J. P.	2, o. e. l.
29 Esmasp.	Dw. P.	
30 Teisipáam	Abdon	ööd.
31 Restnáddal	Kermann	•

14 nel selle ku päwal, touseb päife 3. werendel
 pärrast kello 1. ning lähhäb alla, werendel pärrast
 kello 7. päam on pitk 14. ning üks pool, ö assa 9
 ning üks pool tundi.

AUGUSTUS.

Leikussen Ku.

1 Neljapäät	Petri Wang.	Paudo
2 Rede	Eleasar	sojad
3 Laupäät	Judas	ja
Jerusalemia ärrarikmissest, Luk. 19, 41.		
4 Pühapäät	10 P. p. 3. a. J. P.	
5 Esmaspäät	Dominiſus	2, 19. e. l.
6 Teisipäät	Eigenius	— wah-
7 Keſtnäddal	Donatus	hel
8 Neljapäät	Siriasus	wihma
9 Rede	Römanus	sed
10 Laupäät	Lauritse P.	3

Wariserist ja Tölnarist, Luk. 18, 41.

11 Pühapäät	11 P. p. 3. a. J. P.	
12 Esmasp.	Eusebius	✠ mad.
13 Teisipäät	Alara	1, 10. e. l.
14 Keſtnäddal	Ello	Tuul
15 Neljap.	Ruffi Mar. P.	mürris-
16 Rede	Isak	tamis-
17 Laupäät	Onesimus	sega

Sel Kuul on 31 Päwa.

Kurdist ja Keletumast, Mark. 7, 31.

18 Pühapäät	12 P. p. 3. a. J. P.	
19 Esmaspäät	Cebald	4, 52. p. l.
20 Teisipäät	Kut	— wihma
21 Keſtnäddal	Wilibert	sadda.
22 Neljapäät	Sakeus	Soja
23 Rede	Varsabas	✠ Päwad
24 Laupäät	Pertli Päät.	järrel

Preestrist ja Lewitist, Luk. 10, 23.

25 Pühapäät	13 P. p. 3. a. J. P.	
26 Esmasp.	Greneus	4, 21. p. l.
27 Teisipäät	Perent	— alkawad
28 Keſtnäddal	Augustin	wöllud
29 Neljap.	Joann Huff.	Ilmad
30 Rede	Rebekka	tulla.
31 Laupäät	Benjamin	✠

14 nel selle ku päwal touseb päike 3. werendel pärrast kello 4. ning lähhab alla, werendel pärrast kello 7. päät on pitk 14. ning üks pool, 8 agga 9. ning üks pool tundi.

SEPTEMBER. Suggise: eðf Mikelli: Ku.

Kinnest Piddali: többis: Luk. 14, 11.

1 Pühhap.	14 P. p. 3. a. 3. P.	
2 Esmasp.	Elisa	Wilmfed
3 Teisipáam	Reinart	9, 46. p. l.
4 Restnaddal	Moses	sojad ja
5 Meljapáam	Kai	kaunit
6 Rede	Magnus	Páwad
7 Laupáam	Regina	sel

Mammonast, Matt. 6, 24.

8 Pühhap.	15 P. p. 3. a. 3. P. Mar. 6.	
9 Esmasp.	Abigail	
10 Teisipáam	Eobald	aastal.
11 Restnaddal	Pöörri Páam	Nende
12 Meljapáam	Cirus	10, 14. p. l.
13 Rede	Almatius	járrel
14 Laupáam	Willend am.	akkawad

Maini Liina surmuss, Luk. 7, 11.

15 Pühhap.	16 P. p. 3. a. 3. P.	
16 Esmaspáam	Nikodemus	pilwefed
17 Teisipáam	Erwemia	pilwefed

Sel Kuul on 30 Páwa.

18 Restnaddal	Titus	1, 47. e. l.
19 Meljapáam	Maustus	wihmased
20 Rede	Töns	niisked,
21 Laupáam	Mattensse P.	uddus

Wee: Többisest, Luk. 14, 1.

22 Pühhap.	17 P. p. 3. a. 3. P.	
23 Esmasp.	Osea	sed
24 Teisipáam	Aleomas	ja wahhel
25 Restnaddal	Harald	6, 39. e. l.
26 Meljapáam	Tetel	willud
27 Rede	Adolw	3mat
28 Laupáam	Wentfel	tulla.

Euremast Kässust, Matt. 22, 34.

29 Pühhapáam	18 P. p. 3. a. 3. P. Mikelli P.	
30 Esmaspáam	Hironimus	1.

12 nel selle ku páwal touseb páike kello 6. ning
lähhab alla kello 6. páam on pitt 12. ning 8 ka
12. tundi.

OKTOBER. Wina: ehk Roja: Ku.

1 Teisipäaw	Wolrad	Wahhel
2 Restnāddal	Jairus	selged
3 Neljapäaw	Wolmer	● 10, 15. e. l.
4 Nede	Prants	→ fuwad,
5 Laupäaw	Wides	ja

Ullwatud Jannimessest, Matt. 9, 1.

6 Pühhapäaw	19 P. p. 3. a. J. P.	
7 Esmaspäaw	Susanna	→ wahhel
8 Teisipäaw	Kustaw	niisked
9 Restnāddal	Tomasia	† uddused
10 Neljapäaw	Purkart	▷ 6, 19 p. l.
11 Nede	Angelus	pāwad.
12 Laupäaw	Mai	⊕ Koppud

Pulma Riides, Matt. 22, 1.

13 Pühhap.	20 P. p. 3. a. J. P. Terefia	
14 Esmasp.	Kalifstus	Ilmad
15 Teisipäaw	Heddo	⊔ wihma:
16 Restnāddal	Kallus	† saoga
17 Neljapäaw	Olop	● 0, 28. e. l.
18 Nede	Lufas	⊕ fange

Gel Kuul on 31 Pāwa.

19 Laupäaw	Kutsius	tunl
Kunninga Mehhe: Poiašt, Joann. 4, 47.		
20 Pühhapäaw	21 P. p. 3. a. J. P.	
21 Esmaspäaw	Ursel	⊕ wahhel
22 Teisipäaw	Sewerin	wihma:
23 Restnāddal	Salome	wahhel
24 Neljapäaw	Wlorentin	⊕ lummea,
25 Nede	Kristian	⊕ 2, 19. e. l.
26 Laupäaw	Ammandus	⊔ Kilmad

Kamwalast Sullasest, Matt. 18, 23.

27 Pühhapäaw	22 P. p. 3. a. J. P.	
28 Esmaspäaw	Engelbregt	⊔ dōd
29 Teisip.	Upsalom	pāwal
30 Restnāddal	Josawat	fulla.
31 Neljapäaw	Wolfgang	⊔

16nel selle ku pāwal touseb pāike pole tundi
pārrast kello 7. ning lähhab alla pole tundi pārrast
kello 5. pāaw on pitk 9. d 15. tundi.

1 Rede	Pühhadep.	Sandio ja
2 Laupääw	Singede p.	1, 43. e. l.

Kohto: Rahhasi, Matt. 22, 15.

3 Pühhapääw	23 p. 3. a. J. W.	
4 Esmaspääw	Ott	roppud
5 Teisipääw	Käsper	Ilmad
6 Keßnåddal	Waltser	wihmaning
7 Neljapääw	Klaudius	lummega
8 Rede	Writs	affawad
9 Laupääw	Teodora	2, 7. e. l.

Jari Lührest, Matt. 9, 18: 26.

10 Pühhap.	24 p. 3. a. J. P. Martin L.	
11 Esmaspääw	Warrin püß.	nüüd
12 Teisipääw	Arkladius	fülma
13 Keßnåddal	Predrik	pole lüa
14 Neljapääw	Leopold	summi
15 Rede	Atanasius	saddo
16 Laupääw	Alweus	1, 21. e. l.

J. irmi ast Urakautamisse Lööst. Matt. 29, 15: 28.

17 Pühhapääw	25 p. 3. a. J. P.	
--------------	--------------------------	--

18 Esmaspääw	Esra	Külma
19 Teisipääw	Elisbet	Päwa
20 Keßnåddal	Almos	dega.
21 Neljapääw	Maria Ohm.	Sel
22 Rede	Sesilia	get
23 Laupääw	Klement	C II, 53. p. l.

Wimfest Kohtust, Matth. 25, 31.

24 Pühhapääw	26 p. 3. a. J. P.	
25 Esmaspääw	Kaddrina p.	tuulsed
26 Teisipääw	Konrad	ja
27 Keßnåddal	Isai	fül
28 Neljap.	Künter	mad
29 Rede	Ewert	Ilmad.
30 Laupääw	Andrese p.	

9mal selle fu päwal touseb päike pole tundi
pärrast kello 8. ning lähhab alla pole tundi pärrast
kello 3. päaw on pitt 7. õ agga 17. tundi.

DECEMBER.

Joulo = Ku.

Sel Kuul on 31 Päwa.

Kristusse sisse, sõitmisest, Matt. 21, 1.

1 Pühapäev	1 Kr. Tull. P.	● 3, 7. p. l.
2 Esmaspäev	Kandidus	Wahhel
3 Teisipäev	Parto	pehme
4 Keeltnäddal	Agaton	ja
5 Neljapäev	Wolber	fulla
6 Reede	Niggolas	rahbul
7 Laupäev	Natalia	● külm

Läbhet enne wiimist Päwa, Luk. 21, 25.

8 Pühapäev	2 Kr. Tull. P. Mar. Sam.	
9 Esmaspäev	Juhkum	10, 3. e. l.
10 Teisipäev	Lühem Päev	Ilm.
11 Keeltnäddal	Elso	Sugga-
12 Neljapäev	Ottilia	sed
13 Reede	Eutia	Päwad
14 Laupäev	Nikasiu	● külm

Joannes Wangi, Tornis, Matt. 11, 2.

15 Pühapäev	3 Kr. Tull. P.	● 4, 49. p. l.
16 Esmaspäev	Lidia	pörab
17 Teisipäev	Albina	Gulla

18 Keeltnäddal	Kristow	Ilma
19 Neljapäev	Lott	pole.
20 Reede	Abraam	.. Selged
21 Laupäev	Toma P.	päwad

Joannesse Tunnistusest, Joan. 1, 19.

22 Pühapäev	4 Kr. Tull. P.	ja kül-
23 Esmaspäev	Ado	8, 0. p. l.
24 Teisipäev	Ewa	.. mad
25 Keeltnäddal	Joulo P.	ööd
26 Neljapäev	Seine P.	woisid
27 Reede	Kelmas P.	aasta
28 Laupäev	Süia P.	.. löppe-

Sest Immele, pannemiseest, Luk. 2, 33.

29 Pühapäev	P. pär Joulo	tama.
30 Esmasp.	Laiwet	..
31 Teisipäev	Silvester	● 3, 18. e. l.

Ionel selle ku päwal touseb päike werendel pär-
rast kello 9. ja lähhäb alla 1. werendel pärrast kello
2. pädw on pitt 5. ja üks pool tundi, d agga 18. ja
üks pool tundi.

Pääwa = ja Ku = Warjuta =
missesf.

Sel aastal saab Pääw faksford
ja Ku ka faksford warjutud, agga
kui need Warjutamissed ei polle meie
pool mitte nähtawad.

Teada

Teada antakse:

Meile, kes himmustawad Paede la-
dale tulla, et Paede lünnas kolm korda
aastas lata petakse; 1) 3mal Kuuinla fu
pawal, ehk Pääwa parrast Kuuinla pä-
wa: 2) 2mal Jani fu pawal ehk päwa
parrast Jani päwa, ja 3) 21sel Mihkli- fu
pawal, ehk Maddisse pawal.

Weel antakse teada et Meäri fu teisel,
kolmandamal ja neljandamal Päwal,
Weiste = Doste, Lata petak'e Kirrimäe
Moisas, Niggola = Kihhelkonnas Lane-
Maal.

Kolme Kunninga Pühhal saab Rosen-
dahli = Moisas Merjama = kihhelkonnas
üks Lada = Päew petud.

Weel antakse teada et Merjama Kirriko-
jures kolmandamal Kristusse Tulemisse
Pühhal Joulo kuus igga aasta Weiste-
Doste Lata petakse.

Ühhet

Ühheksa Jäggo.

§. 391. Woid sa hirmsa Löwwikoera
tätte Seiki ajada, ehk noorte Löwwikoerte
Himmo täita? Kes walmistab Kaarnale
temma Noga, kui ta Pojad Jummalale pole
karjunud, kui nemmad hulkunud ilma sö-
matta? Kas sa tead sedda Aega, kui need
Kahjo-Kitsed Talled tewad? Olled sa
tähele pannud, kui Hirwed on poege-
mas? Kes on Mets-Eeslit lahtila sknud,
ehk kes on temma Juttad lahtipeästnud?
Ta naerab Lõuna Hülka, ja Taggasundia
Mürrinat ei kule ta mitte. Kas Reemi
Mersalinne wõttab sind tenida, et ta jääks
Seks so Sõime jure, ehk et ta äästaks so
maad sinno järrele? Woid sa Hobbosele
Wägge anda; woid sa tedda panna hüps-
pama, kui Rohhotirtsud? Ta naerab Hir-
mo, ja ei kohku mitte egga taggane Mõõga
eest; Sõa-Mürrinas ja Tüllis ajab ta
Mulda

Mulda ütles, ja ei holi sest, et Passunad
waljuste hüüdnud—. Kas sünnib sul nüüd
waidelda se Reigewäggewama wasto, kui
ta karristab? Kes Jummalat nomib, se pe-
ab se eest wastama.

§. 392. Jjob ütles se peäle Jehowale:
Wata, ma ollen kerge Melega olnud, mis
pean ma sulle kostma? ma pannen omma
Kät omma Su peäle. Ükskord ollen ma
râkinud, ka kâskkord, agga mitte ennam ei
tahha ma râkida.

§. 393. Ja Jehowa wastas Jjobile kange
Tule seest ja ütles: Panne ennesele Wõ-
Wõle kui Mees; ma tahhan sult küsida,
ja anna sa mulle teada! Egga sa peak-
s mo Digust tühjak- teggema; ehk peaksid sa
mind dâlak- moistma, ei sa wõiksid õige olla?
On sul siis Kâssiwars kui Jummalal, ja
woid sa mürristada Healega kui temma?
Et ehbita ennast Kõrgusse ja Surussega, ja
panne ennese ümber suurt Mu ja Muustust;
pilla

pilla laiale omma hirmus Bihha, ja wata
feige Põrkide peäle ja allanda neid; rõhhu
need Säläd ärra nende Paikast; panne
neid Põrmo sisse hopis mahha, seu nende
Silmad kiini sallajas Paikas: siis tahhan
Ea minna sind Eita, et so wäggew Kässil sulle
woib Abbi sata!

S. 394 Wata sedda Peemoti, mis minna
ollen ni hästi reinud, kui sind! Kohu sõõb
temma kui Weis, wata agga temma Ram-
mo, mis temma Reiede sees on —; temma
Soned on ristati kashud, ta Luud on kui
Wast-Putked, ta fondid on kui Kaud. Po-
mid. Temma on Jumala Tõde feigeüllem
Tõ; kes tedda reinud, on temmale Mõõga
külge seadnud. Mäed andwad temmale
Toidust, ta maagaab Pilliro. Reddus ja
Muddas; warjolisled Põõsad katwad red-
da, temma ümber on Jõe Nemlad. Wata,
kui Jõagi liga teeb, siis temma ei wärrise mit-
te; ta on julge, ehk kül Jordan ta Suhho
fargab. Kas

Kas woib Pegi tedda Finnirõõta temma
nähhes, ehk Rõiedega Minna läbb. teta
weddada?

S. 395. Woid sa sedda Krokodilli
Ongega Wee seest wäljatommata, ehk sed-
da Mõriga temma Kele sisse wautada?
Woid sa ühhe Rõrkia temma Minnasse
pañna, ehk Oskaga ta Louad läbbi uris-
tada? Woid sa temmaga mängida kui
Linnoga, ehk woid sa temma Nahka terra-
wa Mooltega läbbilasta, ehk temma Pea
Ühkingiga? Wista omma Kässil ta külge,
ei sa kül wõtta ennam teistforda sedda eite.
Eks ta olle wägga hirmus, kui teta üles-
ärratakse? Kes on siis se, kes minno es-
woib feista? Kes on mo ette joutnud
ühhegi Üsjaaga, et ma peaksin temmale sed-
da tashuma? Mis feige se Taewa all on,
se on minno pärralt!

S. 396. Jjob ütles Jehowale: Ma tean,
et sa keik ärendad ja woid tehha, ja mitte
ühte

ühtheainust Mõttetgi ei woi sinno eest ärras
teelda; sepärrast rākin ma üles, et ma sed-
da ei moista; need Usjad on mul wägga
immelikud, et minna neid ei tuñne. Kule,
pallun ma, siis tahhan ma rākida; ma tah-
han sinnult kūsida, ja anna sinna mulle
teāda (S. 393). Ma ollen sind nüüd kuul-
nud Kõrwakuuldes, ja minno Silm on
sind näinud; sepärrast tahhan ma omma
Rummalust põlgada, ja sedda kahhetseda
Põemus ja Tuhlas.

S. 397. Ja se sündis, kui Jehowa Jio-
biga sai rākinud, et ta ka rākis Elixast
wasto Temanni Maalt (S. 350) ja ütles:
Mo Wihha on süttind põllema sinno was-
to, ja so kahhe Sõbra wasto, sest teie ei
olle minnust mitte rākinud, mis õige, nenda
kui mo Sullane Jio. Sepärrast wõtke
nüüd Wārsid ja Jārad, ja minge Jio-
bi jure, et teie ohwerdate Põlletamisse Oh-
wrid (S. 43) ennest eest, ja mo Sullane
Jio

Jio tehko Palwed teie eest, sest temmast
tahhan ma Luggu piddaga, et ma teie
mitte ei maksu kätte teie Jõledust mõda.

S. 398. Ja Elixas, ja Pildad, ja
Sowar, Jio bi endised kolm Sõbra
(S. 348), lāksid ja teggid nenda, kui Je-
howa neile olli rākinud, ja Jehowa piddas
Jio bi Luggu, ja pōras Jio bi Wangi-
Põlwe, kui ta omma Sõbrade eest pallus;
ja Jehowa tassus Jio bile keif mis tem-
mal enne olli olnud (S. 337) kahhexõrra.

S. 399. Ja Jio bi jure tullid keif ta Wen-
nad, ja ta Sed, ja keif, kes tedda enne
ollid tunnud, ja wōtsid temmaga Leiba tem-
ma Rojas, ja rākisid ārda Melega temmaga,
ja trōōstisid tedda keige se Willetsusse
pārrast, mis Jehowa temma peāle olli last-
nud tulla; ja iggaüks andis temmale sure
Rahha = Tūkki ja muud Añnid,

S. 400. Ja Jehowa õnnistas Jio bi
wimist Põlwe weel ennam kui ta esimest,

nenda et temmole keigest Puddokustest,
ja Weistest, ja Kammelidest, ja Ceslides,
fahhemõrra ni paljo tulli, kui enne sedda
(S. 337); ja temmale sündisid jälle seitse
Poega ja kolm Tütart (S. 337); ja need
kasvasid lilles, ja (õldakse) keige se Ma
seest seält ümberkaudu ei leitud ni illusad
Maesterahwast, kui Jjobi Tüttred olid,
ja nende Jssa andis neile Parris: Ossa
nende Wendade seas.

§ 401. Ja Jjob elas pärrast sedda weel sad-
da ja nellikümme aastad ja ta näggi om-
ma Pastre, ja Papse Laste, Lapsed, nei janda-
ma Põlwe, ja Jjob wõis Rõmoga surra selle
järele, wannalt ja wägga ellatand.

§. 402.

Wifil: Mu, Kitus olgo iggawestie.

I.

Mi Jjob sai se tasutud,
Mis temma Risti kandis.
Ja Jummalast sai furwasrud,

Kui

Kui Jummal Hirmo andis:
Sesamma Jummal rõmustas,
Ja tedda rohkest õnnistas,
Kui Waewa Aeg sai möda.
2. Ei se On tulle nendele,
Kes Jummalat siin põlgwad;
Kes Risti kandwad waitseste
Need temmalt Armo sawad:
Ja Waewa all neid kinnitab,
Ja Hirmo järele rõmustab,
Et Jssa Süddant näkise.
3. Neil olgo siis se õppetus,
Kes ka siin Risti kandwad,
Uks wägga kallis Kinnitus,
Et nemmad ennast andwad.
Ka keige omma Waewa sees,
Ja kui weel Kartust nendel ees,
Se Jssa Hõleks Taewas.
4. Sesam na Jummal on ta weel,
Kui olli wannal Aial;
Ja sedda weel teeb Ilma peäl.

Et kũl ta Waggad laial,
Ei ũkski neist sa unnustud,
Ei Sadanast ka nelatud,
Ea tunneb neid keik selgest.
5. Siin on se Riisatusse Neg,
Siin tulleb mitto Wallo;
Waid Eaewas on se Rahho-Paif,
Ja selge Rõmo Ello;
Kes Jjobiga waagaks jääb,
Se Jjobiga Eaewas näab
Mis Onnistus seäl otab.

Rahhelsas Peatũk Mosessest.

§. 403.

Israeli Lapsed, ehk selle wagga Jakob
bi Sugguwõssa (§. 213.) jäiwad
Egiptusse Male ellama kui nende Sen-
nasaatia Josef (§. 296.) sai ärrasurnud
(§. 333),

(§. 333), kellest seitsmemas Peatũkkis on
rõkitud. Egiptusse Kunningas Warao
olli neid Rõmoga omma Rigi Rajadesse
wastowõtnud (§. 299), sest et Joseppi
Earkusse ja Noupiddamisse läbbi temma
Rigi Rahwas selle kange seitsme Aastase
Mõlja Neges (§. 261) ollid Ellus petud
ja Eoidust sanud (§. 264. 266). Neil olli
seäl rahholinne ja hea Ellamine keigeparra-
mas Ma Kohtas Kofeni Maal (§. 308);
ja nemmad figgisid, ja neid sai hõpis paljo
(§. 112), nenda et se Ma neid tãis sai, ja
nemmad õige wãggewaks Rahwaks kas-
wasid.

§. 404. Josef olli surnud (§. 333), ja
selle jãrrel keik temma Weimad, ja ka keik
selle Põlwe Rahwas, kes temma Heateg-
gemissed ollid nãinud. ũks teine Kunnin-
gas sai wallitsema Egiptusse Maal, kes
Josepist ũhtegi ei tahtnud teada. Israeli
Easte Siggiminne ei olnud ta Mele pãr-

rast ta ütles omma Teenride wasto: Wata, Iisraeli Laste Rahwast on ennam kui meid, ja meiteft wäggewamad! Se woib sundida, kui üks Sõdda touseb, et nemmad ennast lõwad meie Waenlaste pole, ja sõddiwad meie wasto, ja lähnewad siis Ma feest ärra. Sepärrast peame karmalamat Nou nende wasto piddama, et neid ni paljo ei sa.

S. 405. Siis pandi Iisraeli Rahwa ülle Maaso = üllewat ajad, kes neid piddid waewama sure raske Teoga. Ja Runningas lastis sured Barrandusse = Honette Linnad ehhitada, et neile agga piddi paljo Sõdd sama. Agga sedda ennam nemmad figgisiid ja lautasiid endid laiale, nenda et nende üllewatajadgi ärratüddisiid neid waewada.

S. 406. Ja keit Egiptusse Rahwas sundis neid Teggo teggema kange Hirmoga, ja teggid nende Ello kibbedaks raske Teoga,

ga, Saua ja Teisisiwide kallal, mis nemmad Linnade Ehhitamisseks piddid saatma; ja keigesugguse Teoga Wäljade peäl, mis nemmad neid kange Hirmoga pannid teggema. Agga Iisraeli Rahwas piddas sedda keit wasto.

S. 407. Se Runningas, kelle Nimmi ka Warao olli (S. 403), piddas se peäle teist Nou: Ta lastis Iisraeli Maeste Ümmad ennese jure tulla ja ütles neile kui teie neil Ebrea Maestel (S. 79.) Übbiks ollete nende Lapse waewas, ja üks Poeglaps Ilmale tulles, siis surmage sedda ärra; agga kui se Tütarlaps on, siis jätke Ellusse. Agga need Ümmad kartsiid Jummalat, ja ei teinud mitte Runninga Kässo järrel, waid jättsid Poeglapsed ka Ellusse.

S. 408. Runningas Warao kutsus need Ümmad ueste ennese ette, ja külas neilt järrel, miks nemmad temma Kässo järrel ei teinud? Nemmad ütlesid: Ebrea

Maesed, ei olle nisuggused kui Egiptusse
Maesed, nemmad on paljo kowwemad, en-
ne kui Amm nende jure weel tulles, on
nemmad jo Lapse sanud. Runningas pid-
disedda uskuma; ja Jummal teggi nende
Ammadele sellepärast Head, ja Israeli
Rahwast (kedda seal Ebreä Rahwaks
nimmetadi (S. 79) sai paljo, nenda et nem-
mad said wägga paksuks Rahwaks.

S. 409. Siis Runningas andis Kässo
omma Egiptusse Rahwale, et nemmad
keik Poeglapsed, mis Ebreä-Rahwal il-
male sünniks, piddid Joesse wiskama
ja ärraupputama, agga Tütarlapsed El-
lusse jätma. Runninga Kässo järrel pid-
di tehtama, ja sest tulli suur Kartus ja
Hirm keige Ebreä-ehk Israeli Rahwa üle.

S. 410. Ja ühhel Mehhel, Amram
Nimmi, kes Israeli kolmandama Poja
Lewi Suggust olli (S. 184), sündis üks
Poeglaps Ilmale, mis wägga illus Naust
olli,

olli, ja omma Emmal armas; sedda peti
Warjul hopis kolm Kuud; ja kui nemmad
tedda ennam ei woinud ärrapetta, siis wõt-
tis ta Jäsa ühhe Williroost Laeka, ja tõr-
was sedda ärra, ja panni se Lapse seina
Laekasse, ja wiis sedda Rõrkiatte kisse Jõe
äre, kus Runninga Warao Tütar pruutis
käia. Ja se Lapse Odde jäi emalt seisma,
et ta nähha saaks, mis se Lapsele sünniks.

S. 411. Ja Runninga Tütar tulli om-
ma Seltfiga Jõe äre kõndima ja ennast
pessema; ja ta näggi sedda Laekast Rõr-
kiatte sees, ja ta satis omma Ammardaja
sedda ärratoma. Ja se sündis, kui ta sed-
da lahti teggi, leidis temma ühhe Poeg-
lapse nutmast seal sees; ja ta Südda sai
halledaks, ja ütles: Se on wist üks neist
Ebreä Rahwa Poeg-Lastest (S. 409).

S. 412. Ja se Lapse Odde (S. 410) tulli
liggimale, ja küsis, kas ta piddi Ebreä
Maeste seast, ühhe Nimmetaja. Maese kut-
suma

suma, kes sedda Last immetaks? Ja Run-
ninga Tüttar käsks tedda ühte sata; ja
ta läks, ja kutsus se Lapse ennese Emma.
Ja Barao Tüttar käsks tedda se Laps
wotta, ja tedda immetada Palka parrast.
Se Naene wöttis omma Last Römoga, ja
immetas tedda, fenni kui ta kängemaks
sai.

S. 413. Ja kui ta olli kängemaks sanud,
wiis ta tedda jälle Runninga Tütre jure;
ja Runninga Tüttar arwas tedda otse
ommaks Pojaks, ja pañni temma Nimmi
Moses, sest et ta tedda olli Wee seest
wäijatombanud. Ni immelikult piddas
Zummal sedda Last Ellus, kes parrast sed-
da Israeli Rahwa Arrapeästja piddi olle-
ma Runninga Barao Käest.

S. 414. Ja se sündis, kui Moses nenda
Runninga ommas Koiaks sai üllestaswa-
nud ja sureks sanud, et ta omma Wenda-
de ehk Ebrea-Rahwa jure wäijalaks; ja
kui

kui ta näggi nenda rasket Teggo (S. 406),
ja kuida peälegi üks Egiptusse Mees pek-
sis ühte Ebrea Meest, siis ta Wihha tou-
sis wägga: ta watas seina ja teina, ja
kui ta keddagi ei näinud, läks ta, ja lõi se
Egiptusse Mehhe mahha, ja mattis tedda
Liwa sisse.

S. 415. Sedda Moses ei teinud mitte
hästi, ja se Alssi saipea kuulsaks. Sest teis-
sel Päwal, kui ta jälle wäijalaks, ja näg-
gi kaks Ebrea-ehk Israeli Meest isiekeskis
taplewad, tahtis ta nende Wähhendaia
olla, ja ütles selle Üllekohtussele: Meks sa
peksad omma Piggimest? agga se wastas
temmale: Kes on sind üllewatajaks ja
Kohtomoištiaks mele ülle pañnud? Kas
sa tahhad ehk mind ka ärratappa, nenda
kui sa se Egiptusse Mehhe olled ärratap-
nud? Se Sanna teggi Mosessele suurt
Kartust; ta moistis sest, et se Alssi olli ilmi-
fiks sanud.

S. 416. Ja Kunningasgi sai kuulda mis Moses olli teinud, ja tahtis tedda lasta ärratappa. Agga Moses põggenes Kuninga Warao eest ärra, ja läks Arabia Male (S. 303), teinepole punnase Merre, ühhe Rahwa jure, kes hüiti Midiani Rahwas (S. 243), ja ka Abraami Sugguwõs-sa ollid, temma teise Naese Retura (S. 147) neljandamast Pojast, Midjan Nimmi. Seäl olli Mosesel Nou ellama jada. Ja temma istus wäljas ühhe Kaero jure mahha, ja otas, mis temmale piddi Unneks juhtuma.

S. 417. Ja seäl ellas üks Midjani Preester, Ruel Nimmi, tedda ka Itro nimmetakse, selle Tütred tullid wälja se Kaero jure, ja hakkasid Wet wiinama, omma Puddolojussid jota; agga teised Karjatsed tullid, ja lükkasid neid nende Wee. Kennide jurest ärra, ja tahtsid ennestel enne jota; nenda ollid nemmad mittoford

toford teinud. Agga Moses wõttis Rätte, ja aitas neid, et nende Puddolojussed keigeessiti iua said.

S. 418. Ja nende Issa Ruel panni sedda immeks, kui temma Tüttrid omma Puddolojuste Karjaga tullid, ja küsis neilt: Kuida teie tanna ollete ni rutto joudnud seält ärratulla? Ja nemmad ütlesid: üks Egiptusse Mees (nenda nimmetasid nemmad Mosesi), se peastis meid Karjuste Käest, ja wõttis ka Wet kül meile ülles, ja jotis meie Karja. Ja Ruel ütles: Kus temma siis on? miks ollete teie se Mehhe seäna jätnud? Kutsuge tedda, et ta meie jures Leiba wõttab.

S. 419. Nemmad läksid ja kutsusid Mosesi, ja tedda woeti Rõmoga wasto. Kui Moses näggi et ta ni hea Rahwa jure olli sanud, siis wõttis ta ette seäna jada, ja sai Rueli Puddolojuste Hoidjaks, nenda kui enne sedda Jakob Labani jures

(S. 181), ja Nael andis temmale omma
ühhe Tütre Sippora Nimmi, Naesets,
sellest sündis Mossesle üks Poeg,
selle Nimmi pandi Kersom, ja pärrast tei-
ne Poeg, Elieser nimmi.

S 420. Moses jäi Hulf Aega Midiani
Male (S. 416), senni kui se Runningas sai
ärrasurnud Egiptusse Maal kes Israeli
Rahwast ni wägga wihtas (S 409). Aigga
se läbbi ei jänud nende Hädda mitte wä-
hemaks; sepärrast Israeli Rahwas öhtas
wägga se kange Teo pärrast (S. 406) ja
Eissendasid Jehowa pole; ja nende Käs-
sendaminne tousis ülles Jummal a ette
Taewasse; ja ta wöttis kuulda nende Aig-
gamiist, ja mõtles omma Seädusse peäle,
mis Ta nende Wannemattega. Abraami,
ja Isaaki ja Jakobbiga olli teinud (S 177),
ja ta waras Israeli Lasta ja nende Häd-
da peäle, sest se Aeg olli tulnud, et nem-
mad piddid ärrapeästetud sama, nenda
kui

kui Jummal Abraamile olli ette rāstinud
(S. 108)

S. 421. Moses sai Jummalast wāart
arwatud nende Ärrapeästia olla. Ta olli
omma Aitia Puddolojusteaa kaugele wālia-
lāinud, nenda kui seäl Made sees se Pruuk
olli (S. 239), ja sõris neid ühhe Māe jures,
mis Orebi Māggi nimmetadi. Seäl Je-
howa Ingel näitas ennast temmale Tulle
leke sees ühhes Ribbomi so Pöösas. Ja
Moses näggi, et se Pöösas pölles, ja om-
meri mitte ärra ei pöllend; sepärrast lāks
ta liggemale sedda Jinnenāggo watama.

S 422. Ja Jehowa hüdis temma was-
to seält Pöösa seest, ja ütles: Moses Mo-
ses, ärra tulle mitte seie liggi, ja wotta
ommad Ringad ommast Jallast ärra, sest
se Paik, kus peäl sa seisad on üks pühha
Paik! Ma ollen sinno Wannematte, A-
braami, ja Isaaki ja Jakobbi Jummal,
ja ollen näinud omma Rahwa Wätsust

Egiptusse Maal, ja ollen kuulnud nende
Kisfendamist nende Sundiatte pärrast
(S. 406), sest ma tean keik nende Wallo,
ja ollen tulnud neid Egiptusse Maalt är-
rapeästma, ja saatma übbe hea ja laiia Male,
kus otse Pima ja Met Josef, Kanaani,
ja Emori, ja seält ümberkaudo Rahwa
Male (S. 106).

S. 423. Weel ütles Jummal; Ja nüüd
wata, ma tahhan sind läkkitada Egiptus-
se Runninga jure, ja sinna pead wima min-
no Rahwas, keik Israeli Lapsed, Egiptus-
sest wälja. Moses ütles: Kes ollen minna,
et ma woin sedda ettemõtta tehha? Ja
Jehowa ütles: Minna tahhan sinnoga ol-
la, ja siin Mäe jures peate teie sama mind
tenida.

S. 424. Moses ütles: Kui ma nüüd
Israeli Laste jure saan, ja neile sedda rā-
gin, ja nemmad küsivad, mis nende
Wannematte Jummalat Nimmi on, kes
mind

mind läkkitand, mis pean ma neile ütles-
ma? Ja Jehowa ütles: Ma ollen se,
kes ma ollen! Nenda pead sa Israeli Las-
tele ütlesma se kes woib öölda: Ma ollen,
se on mind teie jure läkkitand; Jehowa
teie Wannematte Jummal, pead sa ütlesma;
sest se on mo Nimmi iggaweste, ja mo
Mällestus Põlwest Põlweni!

S. 425. Ja nemmad wõtwad so Sanna
kuulda (ütles Jummal), ja sa pead Isra-
eli Rahwa Wannemattega minnema Run-
ninga jure, ja ütlesma: Lasse meid miina
kolme päwa Teed Kõrbe, et meie Jeho-
wale omma Jummalale ohwerdame. Ja
ma tean, et Egiptusse Runningas ei lasse
neid mitte miina, ei wäggewa Rāegi lāb-
bi; agga ma tahhan Egiptusse Maad lūa
keigesugguste Immeteggudega, mis seäl-
sammas tahhan tehha, ja selle järrel lasseb
Runningas teid miina ja ma tahhan omma
rahwale Armo sata Egiptusse Rahwa
Eäest,

käest, let kui teie ärralõhmete, teie ei pea mitte tühjalt ärraminne (S. 108).

S. 426. Moses wastas se peäle: Kui nüüd Israeli Rahwas mind ei wõtta uskuda, ja ütlemad: Jehowa ei olle ennast mitte sulle näitnud? Jehowa ütles: Mende Jumetehtede parrast mis sa pead teggema, wõtmad nemmad sind uskuda. Moses wastas: Minna ei olle jat üks sannakas Mees, ei nüüd egga enne sedda; sest mul on kange Su ja kange Keel. Jehowa ütles: Kes on Jumimesse Suud teinud, ehk kes on sedda Keletumat, ja Kurri, ehk Naggiaht ehk Pimmedad teinud; üks mitte minna, Jehowa? Ja nüüd minne, ja minna tahhan so Suga olla, ja sind õppetada, mis sa pead räkima.

S. 427. Moses tahtis weel seina wasto seista, ja ütles: Ma pallun Issand, laskita Sannumed, kellega sa tahhad! Uga Jehowa ütles: Eks olle Aaron sinno Wend?

Wend? Ma tean et temma hästi rägib, ja wata, ta tulles so wasto Tee peäl, ja sa pead temmale keik räkima, ja need Sannad otse temma Suhho pannema, et temma neid sinno Alsemel Rahwa wasto rägib, nenda et temma sinnule peab Suuks ollema, ja sinna pead temmale otse Jummalaks ollema, ehk minno Tahtmisses Jummalaks.

S. 428. Ja Jummal trööstis Mosest, ja ütles: Minne Rahhoga Egiptusse Maale, sest keik need Mehhed on ärrafurnud, kesso Hinge peäle käisid. Ja Moses läks, ja jättis omma Aljale Jummalaga, ja wõttis omma Naene Sippora (S. 419), ja omma kaks Poega, ja hakkasid minnema, nenda kui Jehowa tedda oli lasknud.

S. 429. Ja Mosesse Wend Aaron, kes temmast wannem oli, sai Jummalalt Rasko, Mosesse wasto minna Tee peäl; ja Orebi Mäe jures (S. 421.), (mis sest Alast Jum-

Jummala Mäggi nimmetadi, sest et Jummal ennast seal olli näitnud Mosessele) said nemmad ühte, ja Moses rakis omma Beinnale keik, mis Jehowa temwale olli räk'nud. Ja nemmad läksid Seltis Egiptusesse Roseni Male (S. 403).

§. 430. Ja Moses ja Aaron kogusid keik Israeli Rahwa Wannemad kokko, ja rakisid neile, mis Jehowa Mosessele olli teada annud, ja teggi Immetähtesid nende Silma ees. Ja Rahwas uskus neid, ja kummardasid ja heitsid silmi Jehowa ette, kes nende Willetsust olli näinud, ja neid nüüd heldeste rahris ärrapeasta.

§. 431. Moses ja Aaron läksid sepeäle selle ue Runninga jure (S. 420), kedda ka jälle Warao, nimmetadi (S. 407), ja ütlesid: Nenda ütles Jehowa, Israeli Jummal: Lasse minna Rahwas minna, et nemmad mulle Pühha peawad sõrbes! Warao ütles: Kes on se Jehowa, kelle Sanna

Sanna ma peaksin kuulma? Minna ei tunne Jehowat, ja ei tahha ka mitte Israeli Rahwast lasta ärramiina. Ja teie, Moses ja Aaron, minge agga ka omma raste Tõ kallale.

§. 432. Ja Runninga Meel sai pahhaks, ja laskis kutsuda kokko Israeli Rahwa Sundiad ja nende Üllematajad (S. 405), ja ütles: Teie ei pea selle Rahwale mitte ennam Olga andma, Teilisfiwwa tehha, nenda kui enne sedda; nemmad mingo isse ja otsigo ennestele Digi; ja sest Teilisfiwwide Arrust, mis nemmad on enne pidand saatma, ei pea teie ühtegi wähhendam, sest neil on liaks aega, et nemmad ütlewad: Meie tahhame minna ohwerdama omma Jummalale. Sepärrast peab se Teggo nende peäle raskemaks sama et neil Teggemist on, ja nemmad Walle kõnnesid tähhele ei panne.

§. 433. Ja Rahwa Sundiad ja nende Üllemata-

Üllewatajad laskid ja andsid sedda Iisraeli Rahmale teada; ja Rahwas laskis laijale keige Egiptusse Ma sees, et nemmad Wäljade peält piddid Rõrt kogguma ja nõppi ma Olgede Assemel. Se läbbi nende Pawa: Eõ jäi teggematja; ja nende Sundjad ajasid peäle, ja laskisid neid sata omma igaapawase Ossa, nenda kui süs, kui neile Olge anti.

§. 434. Ja Iisraeli Laste Üllewatajaid, Fedda Warao Sundlad nende ennestre seast nende ülle ollid pärinud, neid pekseti, ja õõldi: Mikspärrast ei sada teie omma seadud Ossa Teiliskimma, ei eile egga tanna, nenda kui enne sedda? Ja need Üllewatajad tullid ja küssendasid selle pärrast Kuninga Warao ette; agga neid ei woetud kuulda.

§. 435. Ja Moses ja Aaron tullid nende wastu, kui Iisraeli Laste Üllewatajad Kuninga jurest ärratullid, hüüdsid nende ülle Jum-

Jummala pole, et Rahwa Teggo nüüd weel raskemaks olli läinud kui enne sedda. Ja Moses jäi kurnaks se peäle, ja kaebas omma Hädda Jummala ette Palwega. Agga Jummal ütles: Nüüd pead sa näha sama, mis ma Waraole tahhan tehha; sest tuggewa Kae läbbi peab ta neid lastma minna, ja ta peab neid weel isse är. aata ma omma Ma seest.

§. 436. Ja weel ütles Jummal: Minna ollen Jehowa! ja ollen ennast näitnud Abraami, ja Isaaki ja Jakobbile, kui se keigewäggeroam Jummal (§. 112), agga omma Jehowa Nimmi polest ei ollema neile mitte teada sanud. Ja ma ollen nendega kindlaste Seadust teinud, e ma neile Kanaani Maad piddin andma (§. 106. 154.) sedda Maad, kus nemmad kui woõdrad sees ellanud; sepärrast ütle Iisraeli Rahmale: Minna Jehowa tahhan neid wäljawi Egiptusse Rahwa raske Teo alt, ja tahhan

han neile anda Parris-Maaks sedda Kanaani-Maad, minna Jehowa!

§. 437. Moses läks ja rakis sedda käl Israeli Rahwale; agga nemmad ei wõtnud tedda kuulda omma Waimo Abhas-tusse pärrast, ja se kange Teo pärrast. Moses oli kahheksakümme aastad wana selfammal Aljal (§. 420) ja temma Wend Aaron kahheksakümme ja kolm aastad, ja nellikümme aastad arwatakse Moses ollewa wana olnud, kui ta Egiptusse Maalt põggenes Midjani Rahwa jure (§. 416)

§. 438. Ja Jummal käs kis Mosesi ja Aaroni minna ueste Kunninga jure, ja temmale räkida, et ta piddi sedda Rahwast lastma omma Maalt ärramiina. Kuningas noudis neilt ühte Immetähte näha sada, kust ta woiks tunda, mis saggune Jehowa olleks? (§. 431) Ja Aaron wõttis Mosesse Keppi, mis temma Käes olli olnud,

olnud, kui Jehowa temmaga rakis Drebi Mäe jures (§. 426), ja wiskas sedda Kuninga ja temma Teenride ette mahha, ja se sai lendawaks Mauks.

§. 439. Siis Barao kutsus kofko keik ommad Targad ja Egiptusse Ma Kuninga timehhed, kas nemmad sedda piddid ka sama tehtud; ja nemmad teggid nendasamoti omma Silmamuundamistega; iggaüks wiskas omma Keppi mahha, ja se sai lendawaks Mauks; agga se Maddo Aaroni Keppist nelas need teised keik ärra; ja kui ta temma Sabbasse kinnihakkas, ja sedda Rätte wõttis, sai se jälle Keppi. Barao näggi sedda, agga temma Südda jäi kangeks, ja ei wõtnud neid mitte kuulda.

§. 440. Teisel Homikul satis Jummal Mosesi Egiptusse Ma sure Jõe äre seisima, kui Kuningas seina wälja tuli Bee äre kändima (§. 411). Ja Moses ütles Baraole: Gest pead sa tundma, kes Jehowa on,

on, kui minna se Reprija, mis mo Rões,
lõõn se Wee peäle, mis Jões on, ja se pe-
ab Werreks jäma. Ja Moses teggi sed-
da Runninga ja feiae ta Teenride nähhes;
ja se Wess Jões sai Werreks, ja need
Kallad Jõe sees surid ärra, ja Jõggi hai-
ses, ja Egiptusse Rahwas ei woinud mit-
te Jõest Wet juu.

S. 441. Ja Aaron sirrutas omma Käs-
si wälja feige mu Weede ülle Egiptusse
Maal, feige Jõggede ülle, ja Jõe Ärrude,
ja Järwede, ja feige Wee Koggude ülle,
ja feik sai Werreks ni hästi Pu. Ästjade
sees, kui Kiriwi Älistade sees. Ja Egiptu-
suse Rahwas kaewasid Äufusid ümber
Jõe, et nemmad woiksid leida Wet juu,
sest feik Wess olli Werri Egiptusse Maal;
ja sedda Ruhlust olli hopis seitse Päwa.
Ja Egiptusse Kunstimehhed teggid nenda-
sammoti omma Silma Muundamistega
(S. 439); sepärast Runninga Südda jai
Eowa

Eowaks, ja ei wõtnud Jehowa Sanna
mitte kuulda.

S. 442. Ja Jehowa lastis Aaroni iälle
sirrutada omma Käsfi wälja feige Wee-
Koggude ülle Egiptusse Maal; ja ta satis
Kõnnad illestullemale feige se Ma, ja
need tullid Runninga ennese Kotta, ja ta
Maagades Kambriisse, ja ta Wodi peäle,
ja feige ta Teenride, ja feige Egiptusse
Rahwa Ello, Majadesse, ja nende Peiwa
Kõnnade sisse, ja katsid otse feik Egiptu-
sse Maad. Ja need Kunstimehhed teggid
nendasammoti omma Silma Muundam-
istega.

S. 443. Waras näggi sedda laila Äsja!
Ja lastis kutsuda Mosesi ja Aaroni, ja
ütles: Palluge Jehowat kangesse, et ta
sedda Ruhlust ärrasada minno ja mo
Rahwa peält, siis tahhan ma teie Rah-
wast lasta ärra minna, et nemmad Jeho-
wale ohwerdawat. Ja nemmad läksid
wäl-

wälja Runninga jurest, ja hüüdsid Jeho-
wa pole; ja need Koõnad surrid ärra
keige Egiptusse Rahwa Roddade seest, ja
Onede ja Wäljade peält; ja Rahwas
ajast neid koksõ Hunniko Wisi, ja keik se
Ma haistes.

S. 444. Kui Runningas näggi, et ta sai
hingata, siis jäi ta Süddajälle kowaks,
ja ei wotnud neid kuulda. Ja Aaron sir-
rutas omma Käsfi wälja, ja lõi omma
Keppiga Mulla-Põrmo, ja sellest tullid
Täid keige Innimeste ja Lojaste külge,
nenda et keik Mulla-Põrm ehk Tolm, Täi-
deks sai keige Egiptusse Ma sees. Ja
need Kunstimehhed püüdsid sedda ka tehha
omma Silma-Muundamistega, ja ei sa-
nud mitte, waid piddid isse tunnistama
Runninga ette: Se on Jummal Görm.
Agga Waras ei paännud ka seddagi tähhele.

S. 445. Ja Jummal lastis se neljas
Nuhklus tulla: üks paks pahha Lindu-
de

de Seltis tuli ille keige Egiptusse Ma, ja
Runninga Hõnessse, ja keige ta Rahwa
Honette sisse; ja keik Ma rikkuti keiges
Egiptusse Riikis: neist pahhast Lindudest;
agga Kosenni Ma Põrmo, kus Israeli
Lapsed ellasid, ei putnud se Nuhklus mitte.

S. 446. Runningas lastis kutsuda Mo-
sest ja Aaronit, ja ütles: Minge ja ohwer-
dage omma Jummalale siin Egiptusse
Maal. Agga Moses ütles: Se ei sünni
mitte, sest Egiptusse Rahwas wõttaksid
ehk Riowidega meid surnuks wiisata, kui
meie ohwerdaksime, Jehowale omma Jum-
malale sedda, mis Egiptusse Rahwa Me-
lest hirmus on. Meie tahhame agga kolme
Päwa Teed minna Kõrbe (ehk Kõrwalisse
Paika), ja seal Jehowale ohwerdada.

S. 447. Runningas lubbas sedda se Hir-
mo-Aljal, ja ütles: Ma tahhan teid siis
lasta Kõrbe minna Jehowale ohwerdama,
agga et teie mitte wägga kaugele ärra ei
lähhe;

lähhe; ja tehke Palwed minno eest. Mos-
ses läks ja hüdis Jehowa peile, ja se pah-
ha Lindude Selts kaddus äära teisel Pää-
wal, et neid ennam ei dlnud. Agga Run-
ningas tegai omma Süddant kangeks ka-
sedda Puhko, ja ei lastnud Israeli Rah-
wast ärramiina.

S. 4-8 Siis-läffitas Jummal se wies
Muhklus: üks kange Rakk ehk Surremin-
ne tulli keigesugguste Lojuste sekka Egip-
tusse Maal, Hooste, ja Eeslode, ja Ram-
melide, ja Weiste ja Puddoloiuste sekka,
nenda et neid Egiptusse Rahwal lõpmat-
ta paljo ühhe Pääwaga ärrasurrid. Ja
Runningas satis watama Israeli Rahwa
järe, kas seäl ka nenda piddi ollema; ag-
ga nende Lojustest ei surnud mitte ühtei-
nustki Siiski jai Runninga Südda was-
taseks, ja ei lastnud Israeli Rahwast mitte
ärramiina.
